

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 150/2012-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť L. H., N., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 19 C 106/09 z 20. júna 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9 Co 285/2011 z 1. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2012 doručená sťažnosť L. H. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) sp. zn. 19 C 106/09 z 20. júna 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) sp. zn. 9 Co 285/2011 z 1. marca 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z priložených listín najmä vyplýva: „Návrhom zo dňa 27. 5. 2009 som sa domáhala, aby súd zaviazal odporcu - Slovenskú republiku - Ministerstvo spravodlivosti, k zaplateniu 10.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy spôsobenej mi prietiahmi v konaní pôvodne vedenom pod č. k. 11Nc/259/2000 na OS Nitra a náhrady trov konania.

OS Nitra rozsudkom zo dňa 20. 06. 2011 sp. zn. 19C/106/2009-364 môj návrh zamietol ako nedôvodný, nakoľko som podľa jeho názoru nepreukázala, že by v konaní 11Nc2595/00 boli zistené prietahy v konaní orgánom na to oprávneným, nezdôvodnila som výšku škody, ktorej náhradu som podľa názoru v konaní uplatňovala, nepreukázala som nesprávny úradný postup v konaní 11 Nc2595/00 (neskôr vedené pod sp. zn. 10C 123/06 a po postúpení veci na OS BA 1 pod č. k. 7C 123/06), nevyužila som všetky zákonné možnosti, pokiaľ som sa domnievala, že v uvedenom konaní došlo k prietahom v konaní, nepreukázala som vznik a výšku škody a ani príčinnú súvislosť medzi postupom súdu a vznikom škody. Proti rozsudku som sa odvolala a KS Nitra rozsudkom zo dňa 1. 3. 2012 sp. zn. 9Co/285/2011-400 rozsudok súdu prvého stupňa ako rozhodnutie vecne správne podľa § 219 ods. 2 OSP potvrdil a úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania s tým, že sa plne stotožňuje so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci prvostupňovým súdom a v podrobnostiach poukazuje na dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, preto ich neopakoval ale na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia podal výklad práva na náhradu škody podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 48 ods. 2 ústavy s tým, že nesplnením požiadaviek citovaných článkov ústavy som nepreukázala splnenie zákonných predpokladov pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zák. č. 58/1969 Zb., ani v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z.“

Podľa názoru sťažovateľky „v konaní súdu prvého a druhého stupňa bolo porušené moje základné právo rovnosti účastníkov podľa čl. 12 a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, právo na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...).

Z odôvodnení oboch rozsudkov je zrejmé, že súdy sa vo svojich úvahách uberali mimo predmetu konania určeného navrhovateľom. Tento nevyčerpali a rozhodovali teda o inom, než bolo žiadané. K tomuto ich zrejme zviadla, i keď priznávam dobromyseľná

lojálnosť, či až subalternosť voči reprezentantovi odporcu, Ministerstvu spravodlivosti. Prejavilo sa to nekritickým prevzatím argumentácie zástupcu odporcu. Súdy, ako vidno z odôvodnení rozsudkov, rozsiahle a podrobne dôvodili moje nepreukázanie tak základov nároku ako aj jeho výšky, avšak ako nároku na náhradu škody pre nezákonnosť rozhodnutia v konaní začatom pôvodne pod sp. zn. 11Nc2595/00. To však v zmysle návrhu nebolo predmetom konania. Predmetom konania bolo uplatnenie nároku na nemajetkovú ujmu z dôvodu nesprávneho úradného postupu podľa zákona 514/2003, resp. 58/1969, spočívajúcej v nečinnosti súdu. Súdy nepripustili ani do svojej mysle odlišnosť týchto inštitútov už v samotných citovaných zákonoch samostatne upravených, a dokonca môj nárok zamieňali za nárok podľa ústavných článkov, kde samozrejme postup je úplne iný a rozhodovanie prislúcha ústavnému súdu. To som všetko cestou právneho zástupcu v konaní opakovane uviedla. Súdy nedokázali prekročiť svoj tieň a samostatne, nezávisle vec posúdiť, pohybujúc sa v medziach názorov zástupcu odporcu. Aj keď som uvádzala dôsledky nečinnosti, ktoré mal súd za nepreukázané, už samotná nečinnosť a celková doba rozhodovania sú očividné zo samotného spisu, ktorý mal súd k dispozícii a tým je daná aj nemajetková ujma, ktorej už iba výšku prislúcha súdu posúdiť. Napokon, obdobne ani Ústavný súd pri priznaní nemajetkovej ujmy v konaní o ústavnej sťažnosti nepožaduje od sťažovateľa osobitné preukazovanie príčinnej súvislosti medzi nečinnosťou porušovateľa základného práva na vybavenie veci v primeranej lehote a nemajetkovou ujmovou u sťažovateľa. Jednoducho ju pochopí, lebo táto je daná už povahou veci, dlhodobou právnou neistotou účastníka konania. Niet pochyb, že postačuje už len spôsobilosť nečinnosti mať za následok nemajetkovú ujmu.

Je zřejmé, že pochybeniu súdov po hmotno-právnej stránke, keď návrh zamietli, predchádzalo pochybenie po procesnej stránke spočívajúce v porušení Ústavou a Dohovorom garantovaných základných práv spočívajúce v konaní súdov o inom predmete, resp. nekonaní výlučne o predmete konania v zmysle návrhu, zvýhodnení odporcu preberaním jeho argumentácie a právnych názorov ako celku v poradí prevzatie nesprávneho právneho posúdenia predmetu konania ako uplatnenia nároku na náhradu škody pre porušenie ústavných práv s nemožnosťou priznať takéto práva v konaní pred všeobecným súdom a následne touto nemožnosťou odôvodnenie zamietnutia skutočne uplatneného nároku, o ktorom v rovine vecnej a právnej potom v podstate ani neuvažovali.

Mohlo by sa zdať, že sťažnosťou namietam v podstate iba hmotnoprávne aspekty rozhodovania všeobecných súdov, ktoré spravidla ústavný súd odmieta preskúmať z dôvodu nedostatku právomoci, avšak ide iba o dojem, vyvolaný zmiešaným účinkom pochybení súdov, keď v rozhodovacom procese nesprávne aplikovali nesprávne normy tak hmotného práva, ako aj normy procesnoprávne. Aj z pohľadu Európskeho súdu pre ľudské práva v zmysle jeho ustálenej judikatúry by odmietnutie mojej sťažnosti bolo formalistické, nemajúce oporu v ústavnom texte. Mám za to, že v mojom prípade došlo k porušeniu základných práv požívajúcich ústavnoprávnu ochranu ústavným súdom, ktorej sa touto sťažnosťou domáham.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Preto navrhujem, aby Ústavný súd nálezom vyslovil, že sťažnosťou napadnutými rozsudkami Okresného súdu Nitra zo dňa 20. 06. 2011, sp. zn. 19C/106/2009-364 a Krajského súdu Nitra zo dňa 1. 3. 2012, č. k. 9Co/285/2011-400 boli porušené moje práva garantované čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1, a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, tieto ako protiústavné zrušil a vrátil im vec na ďalšie konanie.“

4. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie a krajský súd rozsudkom napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Ústavný súd z dôvodu preskúmateľnosti uvádza podrobnú argumentáciu rozsudku krajského súdu:

«Predmetom konania je nárok navrhovateľky uplatnený podaním zo dňa 24. mája 2009, ktorý bol doplnený podaním zo dňa 21. 05. 2010 (č. 1. 36), ktorým sa domáhala voči odporkyni náhrady vo výške 10.000 eur v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) ad) zák. č. 514/2003 Z. z. Dôvodila tým, že už viac rokov sa domáha na rôznych inštitúciách a orgánoch ochrany svojich práv a chránených záujmov. Dosiahla iba to, že všade ju považujú za kverulanta, jej sťažnosti, žiadosti a návrhy sú apriórne odmietané bez preskúmania skutkovej a právnej dôvodnosti. V konaní, ktoré viedla proti Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti SR o ochranu osobnosti, o náhradu škody 1 milión Sk(...), bolo jej podanie pre neurčitost' – a po doplnení podania označených dôkazov stále nespĺňajúci náležitost' podania v zmysle

§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 OSP - odmietnuté, pričom v tomto konaní došlo podľa jej názoru k šikanóznemu postupu súdu, keď súd požadoval to, čo už v návrhu bolo obsiahnuté. Za vážne pochybenie považuje to, že súd po niekoľkoročnej nečinnosti po podaní návrhu na začatie konania výzvu na doplnenie návrhu v niekoľkodňovej lehote nedoručoval samotnej navrhovateľke, ale jej právnomu zástupcovi. Po doplnení označenia dôkazov sa nič nedialo a po postúpení veci súd rozhodol odmietnutím podania, pričom tento nesprávny postup a postoj sa naplno prejavil v nezákonnom rozhodnutí krajského súdu, ktorý takisto považoval tento návrh za nejasný, nezrozumiteľný a nedoplnený v súlade s uznesením súdu zo dňa 09. 05. 2006. V tomto konaní sa domáha náhrady škody završenom v konaní vedenom pred OS Bratislava I pod sp. zn. 7C/123/2006, ktorá jej bola spôsobená - ako ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá bola spôsobená, ako už uviedla, nesprávnym úradným postupom, ktorý vyústil do nezákonného rozhodnutia súdov a ktorý vidí v tom, že súd po niekoľkoročnej nečinnosti nedoručil výzvu jej ako účastníčke konania, ale iba svojmu ustanovenému zástupcovi. Navrhovateľka tvrdila, že postupom súdu vo vyššie uvedených konaniach došlo k zneváženiu jej osoby v dôsledku nezákonných aktov, ktorými prišla o strechu nad hlavou, stala sa bezdomovkyňou a získala povest' kverulantky. Nebyť nesprávneho úradného postupu súdu, a keby sa vo veci bolo rozhodlo, tak by povest' kverulantky nemala.

Súd prvého stupňa zisťoval skutkový stav veci a okrem výsluchu účastníkov konania sa oboznámil i s listinnými dôkazmi, na ktoré poukazuje vo svojom rozhodnutí, najmä však spisom vedeným na OS Nitra pod sp. zn. 11 Nc/2595/2000 a ďalej vedeným na OS Bratislava I pod sp. zn. 7C/123/2006. V uvedených konaniach sa navrhovateľka návrhom zo dňa 29. 11. 2000 domáhala ochrany osobnosti a náhrady škody voči Slovenskej republike - Ministerstva spravodlivosti SR vo výške 1 milión Sk. (...) Súd prvého stupňa, vychádzajúc z uvedených spisov podrobne uviedol, ako súdy vo veciach konali, poukazoval na rozhodovanie súdov o vznesených námietkach zaujatosti, o návrhoch na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, o opätovne vznesenej námietke zaujatosti voči všetkým sudcom KS v Nitre, o ktorej rozhodoval Najvyšší súd SR, o ustanovení právneho zástupcu navrhovateľky a ďalších procesných úkonoch súdu prvého stupňa. Dňa 27. 06. 2006 bola vec prevedená z registra Nc (neúplných podaní) do registra C, kde bola zapísaná pod sp. zn. 10C/123/2006 a dňa 06. 07. 2006 bola postúpená z dôvodu miestnej

nepríslušnosti na OS Bratislava I, kde bola dňa 08. 08. 2006 zapísaná pod sp. zn. 7C/123/2006. Uznesením zo dňa 22. 01. 2007, č. k. 7C/123/2006-178 bolo podanie navrhovateľky odmietnuté a právnenému zástupcovi navrhovateľky bolo doručené dňa 29. 01. 2007. Dňa 16. 02. 2007 podal voči tomuto uzneseniu odvolanie zástupca navrhovateľky a spis bol dňa 15. 04. 2007 predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 31. 10. 2008, sp. zn. 8C/190/2007 napadnuté uznesenie OS Bratislava I potvrdil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 03. 2009. Voči uvedenému uzneseniu podala navrhovateľka dovolanie, ktoré dňa 18. 02. 2010 zobrala späť a Najvyšší súd SR uznesením č. k. 1Cdo/74/2010 zo dňa 21. 06. 2010 dovolacie konanie zastavil. Navrhovateľka v konaní predložila súdu dôkazy o tom, že sa sťažovala na prieťahy vo viacerých konaniach, pričom na prieťahy v konaní sa sťažovala aj vo veci vedenej na OS Nitra pod sp. zn. 11 Nc/2595/00. Pri vybavovaní sťažností neboli zo strany vedenia súdu konštatované prieťahy v tomto konaní. Z vyjadrenia navrhovateľky vyplynulo, že sťažnosť na Ústavný súd SR pre prieťahy v uvedenom konaní nepodala, tak ako to vyžaduje zákon. Navrhovateľka sa dňa 28. 06. 2010 obrátila na odporkyňu so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom 6-mesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku jej uplynula 28. 12. 2010 a nárok navrhovateľky nebol uspokojený ani sčasti.(...)

Rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 2 OSP odvolací súd potvrdil ako vecne správny, bez toho, aby opakoval dôvody uvedené súdom prvého stupňa, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné: Podstata základného práva na náhradu škody v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa náhrady škody spôsobenej v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle, nestranne vo veci konať tak, aby bola označenému právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na náhradu škody vykonávajú. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy nie je absolútne, ale v záujme zistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jeho uplatnenie.

Navrhovateľka si náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy uplatňovala v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. a odvíjala ju od konania vedenom pred OS Nitra pod sp. zn. 1 Nc/2595/00, ako aj v konaní pred OS Bratislava I pod sp. zn. 7C/123/2006. V uvedenom konaní si navrhovateľka uplatňovala z titulu ochrany osobnosti nemajetkovú ujmu vo výške 1 milión Sk. Uvedené konanie bolo právoplatne skončené odmietnutím podania navrhovateľky v zmysle ust. § 43 ods. 2 OSP a uvedené rozhodnutie bolo v dôsledku podaného odvolania navrhovateľky potvrdené uznesením KS v Bratislave zo dňa 31. 10. 2008 pod č. k. 8Co/190/07-192. Navrhovateľka tvrdila, že v uvedených konaniach došlo k šikanóznemu postupu súdu, ktorý požadoval to, čo už v návrhu bolo obsiahnuté a nebolo potrebné návrh dopĺňať. Škoda jej bola spôsobená nesprávnym úradným postupom, ktorý vyústil do nezákonného rozhodnutia súdov, ktoré vidí v tom, že súd nedoručoval výzvu na doplnenie návrhu priamo jej, ale jej právnenému zástupcovi. Tento postup, ktorý má byť v rozpore so zákonom a nesprávny úradný postup videla i v tom, že súdy vo veci samej nekonali, boli nečinné a v uvedenom konaní došlo k prietahom v konaní trvajúcich niekoľko rokov. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v zmysle zák. č. 58/1969 Zb., ako aj zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, je súčasné (kumulatívne) splnenie troch základných predpokladov: 1. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody alebo majetkovej či nemajetkovej ujmy a 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Nesprávnym úradným postupom sa rozumie porušenie pravidiel pre správanie sa štátneho orgánu pri jeho činnosti a spravidla ide o postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí. Nejde o konkrétne okolnosti, ale môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci štátneho orgánu, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre správanie sa štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia určených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v určenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočného prietahu“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR).

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka v konaní nepreukázala existenciu nesprávneho postupu, ktorý by mohol byť základom pre úspešné uplatnenie jej nároku na náhradu škody. Navrhovateľka za nesprávny úradný postup považovala postup súdov v konaniach vedených pod sp. zn. 11 Nc/2595/00 a 10C/123/2006, v ktorých, pokiaľ by súdy rýchlejšie a zodpovednejšie konali, vyriešili by jej existenčné problémy, bývanie, lekára a nezískala by povest' kverulantky. V konaní bolo preukázané, že pri vybavovaní sťažnosti navrhovateľky na priedahy v konaní vedenom pod sp. zn. 11Nc/2595/00 neboli zo strany vedenia súdov konštatované priedahy v konaní. Rovnako neboli Ústavným súdom SR v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy skonštatované zbytočné priedahy v uvedených konaniach a k porušeniu základného práva navrhovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných priedahov. Ústavný súd SR pri posudzovaní otázky, či v konaní došlo k zbytočným priedahom v konaní, zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu. Samotné správanie účastníka má tiež významnú rolu pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priedahom a či došlo k porušeniu základného práva účastníka na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Samotné porušenie článku 48 ods. 2 Ústavy SR na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov podľa názoru odvolacieho súdu, rovnako ako názoru súdu prvého stupňa, však patrí výlučne do právomoci ústavného súdu. Vzhľadom k záverom, že nebola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu, nemohlo dôjsť ani k vzniku škody v súvislosti s takýmto postupom. Rovnako nebola preukázaná ani existencia ujmy, ktorej sa navrhovateľka domáhala, i keď výška nemajetkovej ujmy sa určuje podľa úvahy súdu, pričom samotný zákon č. 514/2003 Z. z. predpokladá možnosť uspokojenia ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo forme zadosťučinenia morálneho a satisfakčného, a iba v prípade, že takéto zadosťučinenie nepostačuje, sa môže domáhať poškodený nemajetkovej ujmy v peniazoch, to znamená, ak morálne zadosťučinenie vo forme konštatovania porušenia práva nie je dostatočné. I za situácie, že by bol preukázaný nesprávny úradný postup a škoda, neznamená to, že je tu aj vzťah príčinnej súvislosti. To znamená, že nebolo preukázané, že ak by neprišlo k nesprávnemu úradnému postup, nebola by vznikla škoda. Nesprávny úradný postup by musel byť podstatnou príčinou, ktorá by spôsobila škodu, čo v danom prípade nie je možné konštatovať, keď konanie, v ktorom malo dôjsť

k nesprávnemu úradnému postupu, skončilo odmietnutím podania (teda nedošlo k rozhodnutiu v merite veci).

Z vyššie uvedených dôvodov, ako aj s poukazom na dôvody uvedené súdom prvého stupňa, odvolací súd dospel k rovnakému právnemu záveru ako súd prvého stupňa, že navrhovateľka nepreukázala splnenie zákonných predpokladov pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zák. č. 58/1969 Zb., ani v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., a preto súd prvého stupňa správne rozhodol, keď návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietol.»

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

6. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku okresného súdu, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka aj využila, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky mal krajský súd v odvolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

7. Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku krajského súdu. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

8. Z námietok uvedených v sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka sa zo strany ústavného súdu domáha prehodnotenia záverov všeobecných súdov spôsobom, ktorý by mal nasvedčovať opodstatnenosti jej právneho názoru, t. j. odôvodnenosti jej nároku, pričom v sťažnosti uvádza v podstate rovnaké argumenty, s ktorými sa už všeobecné súdy vysporiadali. Tým stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie, ktorá mu, ako už bolo uvedené, neprináleží.

9. Podľa názoru ústavného súdu veľmi konkrétna a podrobná argumentácia krajského súdu dostatočným a presvedčivým spôsobom nad rámec rozhodnutia okresného súdu vysvetľuje, prečo neboli splnené predpoklady na úspešné uplatnenie sťažovateľkiných nárokov. Podstatnou je skutočnosť, že sťažovateľka nepreukázala ani len základ nároku, t. j. existenciu nesprávneho postupu súdov, o to viac ani do úvahy prichádzajúcu (hypotetickú) ujmu a vzájomnú príčinnú súvislosť medzi nesprávnym postupom a ujmou (škodou). Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právny názor, na ktorom je založený namietaný rozsudok krajského súdu, je z ústavného hľadiska v plnom rozsahu akceptovateľný, nearbitrárny a v okolnostiach danej veci nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných a iných práv sťažovateľky, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2012